

Dosarul nr.2r-338/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi)

DECIZIE

19 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Serghei Molceanov,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva lui Andrei
Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov, intervenient accesoriu
Societate cu Răspundere Limitată „Vis Construct Grup”, în proces de insolabilitate
privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de
către Serghei Molceanov,

c o n s t a ț ă :

La 09 decembrie 2016 Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe
Acțiuni, în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Andrei Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov, intervenient
accesoriu Societate cu Răspundere Limitată „Vis Construct Grup”, în proces de
insolabilitate, solicitând încasarea în mod solidar din contul pîrîților a datoriei
aferește contractului de credit nr.12/2014 din 16 iunie 2014 în sumă de 2 606 900,11
de lei.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a
fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca
Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Andrei Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan
Pulbere și Serghei Molceanov în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială”
Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, datoria în sumă de 2 606 900,11 de lei.

S-a încasat în mod solidar de la Andrei Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50 000 de lei (f.d. 117, 126-129, vol.I).

La 15 ianuarie 2019 Serghei Molceanov a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. A solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului și admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi primordial – încetarea procesului civil, alternativ – respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii de chemare în judecată, alternativ – casarea integrală a hotărârii din 10 noiembrie 2017 Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere a apelantului Serghei Molceanov în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de Serghei Molceanov, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat repunerea în termen.

La 13 martie 2019 Serghei Molceanov a declarat recurs împotriva încheierii din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând prin decizie problema repunerii în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

În motivarea recursului a indicat că nu a fost informat despre examinarea cauzei civile deduse judecății, nerecepționând nici o citație, lipsind dovezi la materialele dosarului că partea reclamantă a epuizat posibilitățile de citare.

Consideră că alăturarea la apel are aceleași efecte ca și o cerere de apel, respectiv, apelantul a contestat hotărârea judecătorească în termen de 30 zile din moment ce a aflat de existența acesteia și a procesului de judecată.

A precizat că și-a executat dreptul la acțiune prin depunerea cererii de alăturare la apel, efectiv, nefiind vorba de necesitatea formulării odată cu cererea de alăturare la apel și a cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, or, solicitarea de repunere în termen este accesorie îndeplinirii actului procesual principal.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 26 februarie 2019 și expediată participanților la proces la 04 martie 2019.

Prin urmare, recursul declarat la 13 martie 2019 a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

La 15 mai 2019 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Serghei Molceanov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 23 mai 2019 intimatul Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare a depus referință pe marginea recursului declarat, prin care solicită respingerea recursului lui Serghei Molceanov, ca fiind declarativ, neîntemeiat și abuziv.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 10 noiembrie 2017 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, și s-a încasat în mod solidar din contul lui Andrei Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, datoria în sumă de 2 606 900,11 de lei. S-a încasat în mod solidar de la Andrei Plăcintî, Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50 000 de lei (f.d. 117, 126-129, vol.I).

La 13 noiembrie 2017 copia dispozitivului hotărârii a fost expediată în adresa lui Serghei Molceanov, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (f.d. 120).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 11 noiembrie 2017, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, având în vedere că ziua survenirii evenimentului nu se ia în considerare la calcularea termenului, și a expirat la data de 11 decembrie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Serghei Molceanov abia la 15 ianuarie 2019, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Serghei Molceanov odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la menționarea formală că nu a fost înștiințat legal despre examinarea litigiului.

Potrivit art. 116 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul cercetând materialele dosarului, remarcă că, încheierea din 16 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, de primire în procedură a cererii de chemare în judecată și fixarea ședinței de soluționare amiabilă a litigiului pentru 13 martie 2017, ora 11.00 (f.d. 41), a fost expediată în adresa pârâtului Serghei Molceanov la domiciliul acestuia XXX, scrisoarea fiind recepționată la 29 decembrie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 43, 47).

Prin telefonograma din 29 mai 2017, ora 14.16, se confirmă faptul că grefierul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin intermediul apelului telefonic la nr. XXX, număr ce aparține lui Serghei Molceanov (confirmat și prin datele personale indicate în cererea de recurs), l-a informat că următoarea ședință de judecată va avea loc la 26 septembrie 2017, ora 14.30, în sediul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, str. Zelinski 13, bir.1 mun. Chișinău (f.d. 81).

La 10 noiembrie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii pe marginea litigiului și l-a expediat în adresa pârâtului Serghei Molceanov, însă scrisoarea nu a revenit în adresa instanței.

Astfel având cunoștință despre examinarea cauzei civile inițiate la cererea Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt ignorat de acesta și care în consecință a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului or, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ca urmare a expirării termenului de atac incontestabil ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că nu a fost înștiințat despre existența litigiului în cauză, or cererea de chemare în judecată, actele de procedură, cât și citațiile pentru ședințele judiciare, au fost recepționate de către recurent, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 47, 81).

Mai mult, Colegiu constată că Serghei Molceanov la 15 martie 2018 a expediat la adresa poștei electronice a Curții de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat alăturarea la cererea de apel depusă de Ruslan Pulbere (f.d.175-176, vol.I), însă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2018 a fost restituit apelul avocatului Gavriș Marina, în interesele lui Pulbere Ruslan în prezenta cauză (f.d.18-20, vol.II),

prin urmare alegațiile recurentului că nu a cunoscut despre existența litigiului sunt neîntemeiate.

Porivit prevederilor art.105 alin. (1), (6) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.

Conform art.102 alin.(1), (4¹) Cod de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Colegiul menționează că, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile de declarare a apelului din data aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii, dar din data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reține că recurentul în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Instanța de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care nu au fost prezentate motive întemeiate pentru repunerea în termen, cît și probe în acest sens.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare,

reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiată a emis încheierea din 26 februarie 2019, deoarece apelantul nu și-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acesteia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute și prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Serghei Molceanov

Se menține încheierea din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva lui Andrei Plăcintî,

Dumitru Borș, Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov, intervenient accesoriu Societate cu Răspundere Limitată „Vis Construct Grup”, în proces de insolvență privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat

Victor Burduh